

BAREM DE CORECTARE

1. Îmbogățirea fără justă cauză - 3 puncte.

- Noțiune: (creație jurisprudențială înainte de NCC) fapt licit, izvor de obligații – 0,25 puncte
- **Condiții materiale** de intentare a acțiunii:
  - îmbogățirea - 0,25 puncte
  - sărăcirea - 0,25 puncte
  - legătura directă - 0,25 puncte
- **Condiții juridice:**
  - lipsa justei cauze/îmbogățirea este justificată: executarea unei obligații valabile - 0,25 puncte;
  - neexercitarea unui drept de către păgubit - 0,25 puncte, act îndeplinit de cel păgubit în interesul său personal sau cu intenția de a gratifica - 0,25 puncte
- Îmbogățitul să fie de bună – credință/fapta să nu-i fie imputabilă; dacă rezultă dintr-o faptă imputabilă, se poate angaja răspunderea civilă delictuală - 0,25 puncte.
- Caracterul subsidiar al *actio de in rem verso* - 0,25 puncte.
- Limitele restituirii - numai valoarea îmbogățirii - 0,25 puncte.
- Îmbogățirea să subziste la data sesizării instanței - 0,25 puncte.
- Prescripția extinctivă - 3 ani de când cel sărăcit a cunoscut/trebuia să cunoască atât sărăcirea fără justă cauză cât și persoana îmbogățitului – 0,25 puncte

2. Superficia - 3 puncte.

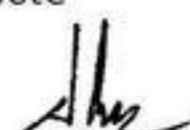
- Noțiune – dreptul de a avea sau de a edifica o construcție pe terenul altuia asupra căruia superficialul dobândește un drept de folosință/drept real imobiliar – dezmembrământ al dreptului de proprietate – 0,25 puncte
- Moduri de dobândire:
  - act juridic - 0,25 puncte
  - fapt juridic – uzucapiune - 0,25 puncte.
- Se poate înscrie în cartea funciară și când proprietarul fondului transmite doar construcția - 0,25 puncte.
- Când proprietarul fondului transmite construcția și terenul în mod separat - 0,25 puncte
- Construcție pe terenul altuia, dacă proprietarul renunță la accesiune în favoarea constructorului - 0,25 puncte.
- Se poate înscrie în favoarea unui terț în baza cesiunii dreptului de a invoca accesiunea - 0,25 puncte.
- Durata - cel mult 99 ani - 0,25 puncte.
- Acțiunea confesorie de superficie poate fi intentată împotriva oricărei persoane, inclusiv a proprietarului terenului; este imprescriptibilă - 0,25 puncte.
- Încetare:
  - la expirarea termenului – 0,25 puncte;
  - prin consolidare - 0,25 puncte;
  - prin pieirea construcției (dacă este stipulată) – 0,25 puncte.

Speța - 4 puncte.

Răspundeți la următoarele întrebări pe care vi le adresează clienta S2:

În legătură cu accidentul care a avut ca urmare decesul lui D:

1. În temeiul răspunderii civile delictuale. Daune materiale (cheltuieli de înmormântare și despăgubiri pentru cei aflați în întreținerea defunctului) și daunele morale pentru durerea încercată prin moartea victimei – 0,50 puncte
2. Persoanele îndreptățite la întreținere, potrivit legii dar și cele cărora defunctul le presta întreținere în mod curent, fără a fi obligat de lege (fiul minor al lui S2 din căsătoria anterioară) - 0,50 puncte
3. Nevoile celor îndreptățiți la întreținere și veniturile pe care cel decedat le-ar fi avut, în mod normal, pe perioada pentru care se acordă despăgubirea - 0,25 puncte
4. Când paguba este mai mare, se va acorda diferența dintre pagubă și ajutor/pensie - 0,25 puncte

În legătură cu consecințele condamnării lui A:

5. Nedemnitatea de drept; A este înlăturat de la moștenire. Nedemnitatea operează de drept și poate fi constatată și din oficiu de către instanță - 0,25 puncte
6. A1 vine la moștenirea lui D prin reprezentarea nedemnului A - 0,25 puncte

În legătură cu bunurile dobândite în timpul căsătoriei lui D cu S1

7. Are un drept de proprietate comună asupra casei construite, adică drept de suprafață - 0,25 puncte
8. Constatarea existenței dreptului de suprafață și determinarea cotei-părți din casă care intră în moștenire, precum și partajul acesteia - 0,25 puncte

În legătură cu partajul moștenirii lăsate de D:

9. În procesul de partaj vor sta:
  - S 2, soția supraviețuitoare a defunctului și cei doi copii minori ai acestora, toți trei în calitate de moștenitori legali – 0,25 puncte;
  - A1, în calitate de moștenitor legal, care vine la moștenire prin reprezentarea nedemnului A – 0,25 puncte;
  - A, în calitate de moștenitor legal al lui S1, pentru partajul casei dobândită de D în timpul căsătoriei cu S1 – 0,25 puncte;
  - B în calitate de coproprietar al terenului – 0,25 puncte.
10. Un drept de creanță - 0,25 puncte.
11. Moștenirea se împarte pe tulpină - 0,25 puncte.

*Notă: prezentul barem cuprinde un total de 10 puncte. Nota 1 se acordă pentru un punctaj mai mic sau egal cu un punct.

DREPT PROCESUAL CIVIL

(DEFINITIVI)

BAREM DE CORECTARE

Subiecte teoretice:

1. Decăderea (noțiune, condițiile decăderii, efectele decăderii, condițiile repunerii în termen) – 3 puncte

❖ Noțiune

Sanțiune procedurală care constă în pierderea dreptului de a exercita o cale de atac sau de a îndeplini orice alt act de procedură, dacă nu a fost respectat termenul imperativ prevăzut de lege, deci în pierderea unui drept procedural neexercitat în termenul legal peremptoriu – 0,15 puncte

❖ Condițiile decăderii

Trebuie întrunite, cumulativ, următoarele condiții:

- *existența unui termen legal și imperativ (peremptoriu) înăuntrul căruia trebuie exercitat dreptul procedural; termen legal, iar nu un termen judecătoresc sau convențional - 0,25 puncte*
- *partea (ori procurorul) să nu fi exercitat dreptul procedural înăuntrul acestui termen; decăderea sancționază neexercitarea în termenul legal peremptoriu a drepturilor procedurale recunoscute de lege părților și procurorului. Decăderea nu intervine însă în cazul drepturilor procedurale ale instanței de judecată - 0,25 puncte*
- *inexistența unei derogări exprese de la sancțiunea decăderii (enuțare) – 0,25 puncte*
  - Sanțiunea decăderii nu intervine:*
    - o *dacă există o dispoziție expresă a legii în acest sens - 0,15 puncte*
    - o *dacă decăderea privește pe una din părțile legate printr-un raport de solidaritate sau indivizibilitate, iar cel puțin una dintre celelalte părți a efectuat actul de procedură în termen – 0,15 puncte*
    - o *dacă partea ce putea invoca decăderea renunță la acest drept. Pentru ca partea interesată să renunțe la dreptul de a invoca decăderea, trebuie îndeplinite următoarele cerințe: termenul să fie reglementat de norme de ordine privată, partea să aibă capacitate de exercițiu deplină, renunțarea să intervină numai după ce termenul a expirat, renunțarea să fie strict personală și expresă – 0,15 puncte*
    - o *în acele cazuri în care, deși este vorba despre nerespectarea unui termen legal imperativ, legea stabilește o altă sancțiune – 0,15 puncte*
    - o *dacă partea interesată dovedește că a fost împiedicată de o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze actul de procedură în termen – 0,15 puncte*

❖ Efectele decăderii

- *pierderea dreptului procedural ce nu a fost exercitat în termenul legal imperativ – 0,15 puncte*
- *decăderea nu atinge dreptul subiectiv civil, dar poate duce, indirect, la pierderea acelei componente a dreptului la acțiune ce privește posibilitatea de a obține condamnarea pârâtului, respectiv de a obține respingerea cererii de chemare în judecată formulată de reclamant – 0,15 puncte*
- *dacă partea a fost decăzută din dreptul de a efectua actul de procedură și totuși face acel act, acesta este lovit de nulitate -0,15 puncte*
- *decăderea lipsește actul de procedură de efectele sale firești, însă, dacă actul cuprinde manifestări de voință, declarații sau constatări de fapt, acestea își vor produce efectele – 0,15 puncte*

❖ Condițiile repunerii în termen

- *partea care nu și-a exercitat dreptul procedural în termenul legal peremptoriu să facă dovada existenței unei împrejurări mai presus de voința ei, deci a unei împrejurări ce exclude culpa părții respective; - 0,25 puncte*
- *împrejurarea ce a împiedicat partea să acționeze să se fi produs înăuntrul termenului legal peremptoriu în care trebuia exercitat dreptul procedural, iar nu să se fi ivit după expirarea termenului respectiv; - 0,25 puncte*
- *în termen de cel mult 15 zile de la data încetării împiedicării, partea interesată să formuleze atât cererea de repunere în termen, cât și cererea de exercitare a căii de atac ori cererea prin care solicită încuviințarea îndeplinirii unui alt act de procedură - 0,25 puncte*

2. Cererea de apel (cuprins și efecte) – 3 puncte

Cuprinsul cererii de apel:

1. numele, domiciliul sau reședința părților ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul, precum și, după caz, numărul de înmatriculare în registrul comerțului sau de înscriere în registrul persoanelor juridice, codul fiscal și contul bancar. Dacă apelantul locuiește în străinătate, va arăta și domiciliul ales în România, unde urmează să i se facă toate comunicările privind procesul – **0,25 puncte**
2. arătarea hotărârii care se atacă (legea nu stabilește elementele de identificare, dar în mod firesc trebuie menționate: instanța care a pronunțat o, numărul și data pronunțării) – **0,25 puncte**
3. motivele de fapt și de drept, pe care se întemeiază apelul (trebuie avute în vedere și dispozițiile art. 292 alin. (1) teza I C.proc.civ., potrivit cărora părțile nu se vor putea folosi înaintea instanței de apel de alte motive, mijloace de apărare și dovezi, decât cele invocate la prima instanță sau arătate în motivarea apelului ori în întâmpinare) – **0,25 puncte**
4. dovezile invocate în susținerea apelului – **0,25 puncte**
5. semnătura – **0,25 puncte**

Efectele cererii de apel

a) **învăstirea instanței de apel**. Dacă în cazul judecării în prima instanță există, în mod excepțional, câteva situații în care judecătorii se pot sesiza din oficiu, în cazul căilor de atac este necesară întotdeauna învătirea instanței prin cerere – **0,15 puncte**

b) **efectul suspensiv de executare**. Cât timp hotărârea este susceptibilă de apel, dacă nu s-a renunțat la dreptul de a o ataca, ea nu poate fi pusă în executare, deoarece termenul de apel este suspensiv de executare, iar, odată formulat apelul, cererea preia acest efect – **0,25 puncte**

Sunt exceptate hotărârile executorii de drept și cele pronunțate, în temeiul art. 279 C.proc.civ., cu execuție vremelnică, care pot fi puse în executare, dar art. 280 C.pr.civ. îngăduie instanței de apel să suspende execuția vremelnică, însă numai cu dare de cauciune, al cărui quantum îl va fixa instanța – **0,25 puncte**

Pe de altă parte, instanța de apel poate încuviința și execuția vremelnică în cazurile și condițiile prevăzute de art. 279 C.pr.civ., dacă o astfel de cerere a fost respinsă de către prima instanță – **0,10 puncte**

c) **efectul devolutiv**. Apelul, deși cale de atac, provoacă o nouă judecată în fond, atât cu privire la problemele de fapt, cât și cu privire la cele de drept – **0,25 puncte**

Efectul devolutiv are totuși două limite:

1. datorită faptului că și în această etapă procesul este guvernat de principiul disponibilității, instanța de apel nu poate proceda la această nouă judecată decât în limitele stabilite de apelant (*tantum devolutum quantum appellatum*). Hotărârea primei instanțe poate fi atacată integral sau numai cu privire la soluțiile date unor capete de cerere ori numai referitor la anumite părți din proces – **0,25 puncte**

2. efectul devolutiv este limitat de regula *tantum devolutum quantum iudicatum*, potrivit căreia prin apel nu se poate lărgi cadrul procesual stabilit în fața primei instanțe (instanța superioară este chemată să judece, să controleze numai ceea ce a judecat prima instanță, nefiind posibil deci să se modifice elementele de la prima instanță și nici să se formuleze cereri noi) – **0,25 puncte**

Uneori apelul nu are caracter devolutiv, deoarece prin cererea de apel nu se pretinde să aibă loc o judecată sau o rejudecare, ci se solicită desființarea hotărârii de primă instanță și respingerea cererii, ca urmare a invocării unei excepții peremptorii (prescripție, putere de lucru judecat, lipsă de interes etc.), sau declinarea competenței în favoarea altei instanțe – **0,25 puncte**

*Neindicarea articolelor de lege indicate în barem nu va atrage depunerea dacă lucrarea tratează conținutul acestora

Speță – 4 puncte

1. În mod greșit instanța a respins cererea de introducere în cauză a lui D – **0,25 puncte**. Dacă după pronunțarea încheierii de admitere în principiu se constată existența și a altor coproprietari, instanța poate să dea o încheiere suplimentară, nefiind ținută de regulile aplicabile dreptului comun relativ la modificarea cererii de chemare în judecată – instanța are posibilitatea pronunțării unei încheieri de admitere în principiu suplimentară conform art. 673⁷ C.pr.civ – **0,50 puncte**

În mod greșit instanța a dispus refacerea expertizei, luând în considerare sesizarea lui B cu privire la necitarea lui A la efectuarea expertizei, deoarece normele încălcate nu sunt de ordine publică și numai partea vătămată putea invoca încălcarea lor – art. 208 C.pr.civ. este ordine privată (protejează interesul privat al părților), coroborat cu art.

108 alin. 2-3 C.pr.civ. – **0,50 puncte**; în consecință, numai reclamantul A putea invoca vicierea procedurii de citare, în ceea ce îl privește - pentru realizarea expertizei (ce impune o cercetare la fața locului) – **0,50 puncte**

În mod greșit instanța a stabilit valoarea masei partajabile prin media celor două expertize efectuate în cauză. Instanța poate să înlăture în mod motivat concluziile experților dar nu să stabilească o medie a celor două expertize, iar dacă nu se socotește edificată poate să ordone o nouă expertiză – art. 212 C.pr.civ. – **0,50 puncte**

În mod legal, instanța a dispus scoaterea la vânzare a bunului, deoarece niciuna dintre părți nu s-a oferit să plătească sulta iar bunul nu era susceptibil de partajare în natură – **0,25 puncte**

2. Încheierea de admitere în principiu în materia partajului este supusă aceluiași căi de atac ca și hotărârea dată asupra fondului – **0,50 puncte**

În speță, împotriva încheierii de admitere în principiu se poate exercita recursul, deoarece valoarea bunului supus partajului a fost stabilită la 85.000 lei. Recursul nu se va putea exercita separat, ci numai odată cu fondul. – **0,50 puncte**

Împotriva încheierii de scoatere la vânzare se poate exercita, separat, calea de atac a apelului – **0,25 puncte**, în termen de 15 zile de la comunicarea acesteia – art. 673¹¹ alin. 4 C.pr.civ. – **0,25 puncte**

*Notă: prezentul barem cuprinde un total de 10 puncte. Nota 1 se acordă pentru un punctaj mai mic sau egal cu un punct.

